

Systemy bdělosti a časného hlášení pro záchyt nových nemocí z povolání v Evropské Unii

Pavel Urban

Workshop Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Lovaň, 30. ledna 2018

Statistika ILO o počtech úmrtí souvisejících s prací (Takala, 2004)

- **Pracovní úrazy**
  - Cca 300 tisíc ročně
  - Klesající trend
- **Nemoci související s prací**
  - Cca 2 miliony ročně
  - Stoupající trend – zejména chronické nemoci s dlouhou latencí

Svět práce se neustále mění

Nové materiály, nové technologie, organizační změny ...

Typy nových nemocí z povolání

1. Nová pracovní rizika - nové typy poškození zdraví z práce
  - Popkornová plíce (bronchiolitis obliterans) – barviva obsahující diacetyl
  - Progresivní zánětlivá neuropatie – aerosol nervové tkáně na jatkách
  - Nanočástice (?)
2. Nově rozpoznaná souvislost známých nemocí s některou pracovní expozicí
  - Rakovina prsu – dlouhodobá práce v nočních směnách

→ **Potřeba včasného zachytu nových typů poškození zdraví z práce pro včasnou intervenci a prevenci**

Příklady systémů rychlého varování zavedených v EU

- **EWRS** – systém časného varování a reakce pro infekční nemoci
- **RASFF** – systém rychlého varování pro potraviny a krmiva
- **Farmakovigilance** – systém hlášení nežádoucích účinků léků

Legislativa EU

ve vztahu k novým pracovním rizikům

- Strategický rámec EU pro BOZP 2014-2020: ***„Zlepšit prevenci nemocí spojených s prací věnováním pozornosti novým rizikům“***
- Doporučení Komise k evropskému seznamu nemocí z povolání (2003/970/EC):
„Zavést systém pro sběr dat o nemocech obsažených v Příloze II a všech jiných nemocí profesionálního původu“

Funkce systémů nemocí z povolání

Prevence

Odškodnění

Statistika

Záchyt
nových nemocí

Systemy nemocí z povolání

```
graph LR; A[Systemy nemocí z povolání] --> B[Založené na odškodnění]; A --> C[Nezaložené na odškodnění];
```

Založené
na odškodnění

Nezaložené
na odškodnění

Systémy nemocí z povolání

Založené
na odškodnění

Uzavřený
seznam NZP

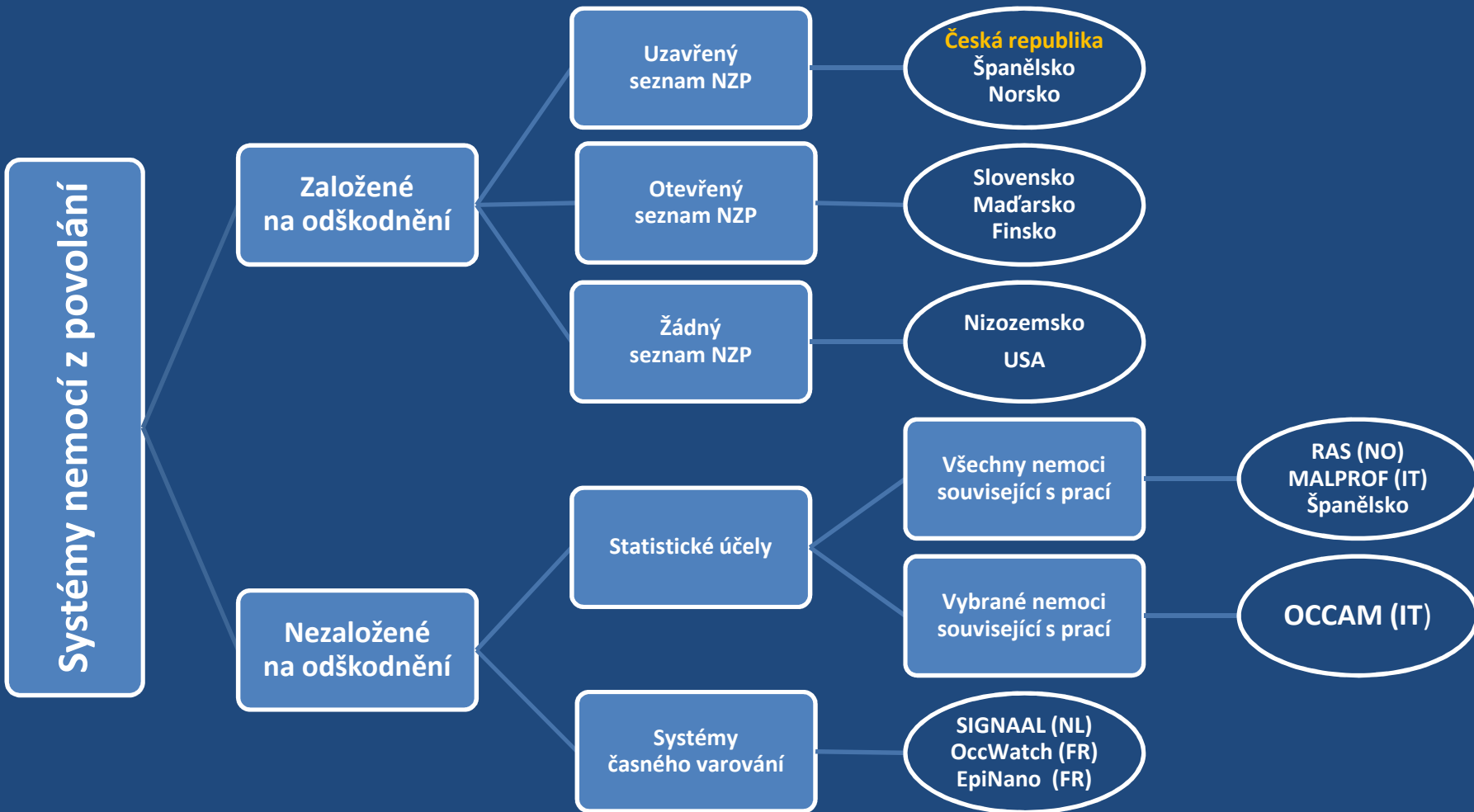
Česká republika
Španělsko
Norsko

Otevřený
seznam NZP

Slovensko
Maďarsko
Finsko

Žádný
seznam NZP

USA
Taiwan

		Preventivní funkce	Monitorovací funkce	Záchyt nových NZP
Systémy spojené s odškodněním	Uzavřený seznam NZP	Green	Green	Red
	Otevřený seznam NZP	Green	Green	Green
	Žádný seznam NZP	Green	Green	Green
Systémy nespojené s odškodněním		Green	Green	Green

Systemy nemocí z povolání

Založené
na odškodnění

Uzavřený
seznam NZP

Česká republika
Španělsko
Norsko

Nezaložené
na odškodnění

Statistické účely

Všechny nemoci
související s prací

Španělsko
Norsko (RAS)

Systemy nemocí z povolání

Založené
na odškodnění

Uzavřený
seznam NZP

Otevřený
seznam NZP

Česká republika

Slovensko
Maďarsko
Finsko